

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/publikacje/ksiazki-gdansk/30560,Gdyscie-w-oboz-przybyc-juz-raczyli-Obraz-kultury-lagrowej-w-swiadectwach-wiezniow.html>
25.04.2024, 21:04

„Gdyście w obóz przybyć już raczyli...”. Obraz kultury lagrowej w świadectwach więźniów Buchenwaldu 1937-1945

Magdalena Izabella Sacha, „Gdyście w obóz przybyć już raczyli...”. Obraz kultury lagrowej w świadectwach więźniów Buchenwaldu 1937-1945, Bydgoszcz-Gdańsk 2014, 508 s. + 8 s. wkł. zdj.

W budynku patologii preparowano organy do badań, przeprowadzano sekcje zwłok, trzymano tak niespotykane „okazy”, jak kawałki tatuowanej ludzkiej skóry czy spreparowane głowy ludzkie wielkości pięści. Ale w obozie „trzeba się było przyzwyczaić do najdziwniejszych rzeczy”. Wtajemniczeni więźniowie, wiedząc o tym, że esesmani musieli mieć specjalne zezwolenie komendanta na wizytowanie bloku patologii, uczynili z tego złowrogiego pomieszczenia niemalże centrum kulturalne obozu. Tutaj znalazł schronienie tzw. francuski kwartet smyczkowy, określany tak dlatego, że jego prymariuszem był skrzypek i profesor muzyki Maurice Hévitt; reszta zespołu składała się z Polaków. Kwartet Hévitta dysponował nutami dostępnymi w obozie; grano utwory Haydna, Mozarta i Beethovena. Mniej szczęścia co do miejsca prób miał inny zespół smyczkowy, powstały wkrótce potem pod przewodnictwem muzyka-amatora Vlastimila Loudy. Czesi musieli odbywać próby w różnych miejscach; najczęściej grali jednak w biurze szpitala więźniarskiego, a próbom mogli przysłuchiwać się chorzy.

Celem książki Magdaleny Izabelli Sachy jest zbadanie obrazu kultury lagrowej w świadectwach więźniów obozu koncentracyjnego Buchenwald w latach 1937–1945. Praca powstała na podstawie relacji oraz tekstów literackich stworzonych przez więźniów.

Magdalena Izabella Sacha (ur. 1973) – absolwentka filologii polskiej i germańskiej na Wydziale Filologiczno-Historycznym Uniwersytetu Gdańskiego, doktor nauk humanistycznych z zakresu literaturoznawstwa (2004), pracownik Katedry Kulturoznawstwa Uniwersytetu Gdańskiego. W latach 2001–2009 dyrektor polsko-niemieckiego Muzeum Regionalnego w Krokowej. W latach 1998–2000 wolontariuszka w Miejscu Pamięci Buchenwald, gdzie pojawiła się inspiracja do niniejszej pracy, nagrodzonej w 2005 r. wyróżnieniem Foundation Auschwitz (Bruksela) oraz nagrodą Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu w konkursie „Pamięć II wojny światowej”. Stypendystka m. in. Fundacji Klasyki Weimarskiej w Weimarze i Instytutu Herdera w Marburgu. Inne publikacje: *Topos Mazur jako raju utraconego w literaturze niemieckiej Prus Wschodnich* (Olsztyn 2001).

Publikacja jest 44 tomem wydany w ramach oddziałowej serii wydawniczej gdańskiego oddziału IPN.

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI \(pdf, 114.84 KB\)](#)

Gdzie kupić publikacje:

[Gdańsk](#)